

“Yoshlar - kelajagimiz” dasturi va uning ijtimoiy ahamiyati

Bobomurod Abduvohobovich Tillayev
Marjona O‘tkirjon-qizi Jo‘raqo‘ziyeva
marjona12378@gmail.com
Namangan davlat pedagogika instituti

Annotatsiya: Mazkur maqolada “Yoshlar - kelajagimiz” dasturining mazmun-mohiyati, uning yoshlar bandligini ta‘minlash, tadbirkorlikni rivojlantirish hamda ijtimoiy faollikni oshirishdagi o‘rni tizimli tahlil qilinadi. Tadqiqotda dastur doirasida yaratilgan institutsional mexanizmlar, moliyaviy qo‘llab-quvvatlash vositalari va ularning amaliy samaradorligi o‘rganiladi. Shuningdek, yoshlar muammolarini hal etishda davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlari va ularning natijadorligi baholanadi. Tahlil natijalari shuni ko‘rsatadiki, mazkur dastur yoshlarning iqtisodiy mustaqilligini ta‘minlash, ularni mehnat bozoriga integratsiya qilish hamda ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashda muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda. Maqolada aniqlangan xulosalar asosida dastur samaradorligini oshirishga qaratilgan amaliy takliflar ilgari suriladi.

Kalit so‘zlar: yoshlar siyosati, “Yoshlar - kelajagimiz” dasturi, bandlik, yoshlar tadbirkorligi, ijtimoiy rivojlanish, davlat qo‘llab-quvvatlashi, iqtisodiy faollik, ijtimoiy barqarorlik, innovatsion yondashuvlar, institutsional mexanizmlar

The program “Youth - our future” and its social significance

Bobomurod Abduvohobovich Tillayev
Marjona O‘tkirjon-kyzi Jo‘raqo‘ziyeva
marjona12378@gmail.com
Namangan State Pedagogical Institute

Abstract: This article provides a systematic analysis of the essence and significance of the “Youth - Our Future” program, focusing on its role in ensuring youth employment, fostering entrepreneurship, and enhancing social activity. The study examines the institutional mechanisms established within the framework of the program, the financial support instruments implemented, and their practical effectiveness. Furthermore, it evaluates the priority directions of state policy in addressing youth-related issues and assesses their outcomes. The findings indicate that the program serves as a crucial factor in promoting the economic independence of young people, facilitating their integration into the labor market, and strengthening

social stability. Based on the results of the analysis, the article proposes practical recommendations aimed at improving the effectiveness of the program.

Keywords: youth policy, "Youth - Our Future" program, employment, youth entrepreneurship, social development, state support, economic activity, social stability, innovative approaches, institutional mechanisms

Kirish. Har qanday jamiyat taraqqiyoti, avvalo, uning yosh avlodiga berilayotgan e'tibor va yaratilayotgan imkoniyatlar bilan belgilanadi. Chunki yoshlar nafaqat demografik jihatdan jamiyatning eng faol qatlamini tashkil etadi, balki mamlakatning intellektual, iqtisodiy va ijtimoiy salohiyatini belgilovchi muhim omil hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan qaraganda, yoshlar siyosatini samarali tashkil etish davlat rivojlanish strategiyasining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida qaraladi. O'zbek olimi B. Yo'ldoshev ta'kidlaganidek, "yosh avlodning bilimli, tashabbuskor va ijtimoiy faol bo'lib voyaga yetishi jamiyat barqarorligi hamda uzoq muddatli taraqqiyotning asosiy shartlaridan biridir" [1].

O'zbekiston Respublikasida mustaqillik yillarida yoshlar masalasi davlat siyosatining markaziy yo'nalishlaridan biri sifatida qaralib, ularni har tomonlama qo'llab-quvvatlashga qaratilgan qator dastur va tashabbuslar amalga oshirilmoqda. Ayniqsa, so'nggi yillarda yoshlarning bandligini ta'minlash, ularni tadbirkorlik faoliyatiga jalb etish hamda innovatsion g'oyalarini qo'llab-quvvatlashga alohida e'tibor qaratilmoqda. Shu jarayonda "Yoshlar - kelajagimiz" dasturi yoshlarning iqtisodiy faolligini oshirish, ularning ijtimoiy muammolarini hal etish va zamonaviy mehnat bozoriga moslashuvini ta'minlashga qaratilgan muhim tashabbus sifatida maydonga chiqdi.

Tadqiqotchilar ta'kidlashicha, yoshlarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan kompleks dasturlar nafaqat ijtimoiy himoya mexanizmi, balki iqtisodiy rivojlanishning muhim omili sifatida ham namoyon bo'ladi. Jumladan, R. Xolmo'minov fikricha, "yoshlar bandligini ta'minlash va ularning tadbirkorlik tashabbuslarini rag'batlantirish mamlakat iqtisodiyotida yangi ish o'rinlari yaratish hamda ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashga xizmat qiladi" [2]. Shu sababli "Yoshlar - kelajagimiz" dasturining mazmun-mohiyati va uning ijtimoiy ahamiyatini ilmiy jihatdan tahlil qilish bugungi kunda dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

Asosiy qism. Bugungi kunda O'zbekiston Respublikasida yoshlar siyosatini amalga oshirish davlat rivojlanishining strategik yo'nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda. Aholining katta qismini yoshlar tashkil etishi ularning ijtimoiy, iqtisodiy va ma'naviy rivojlanishini ta'minlashni muhim vazifa sifatida belgilaydi. Shu nuqtai nazardan, yoshlarning bandligini ta'minlash, tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlash hamda ularning innovatsion tashabbuslarini rag'batlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Tadqiqotchilarning

ta'kidlashicha, yoshlar jamiyatning eng faol ijtimoiy qatlamini tashkil etadi va ularning imkoniyatlarini to'g'ri yo'naltirish mamlakat taraqqiyotiga bevosita ta'sir ko'rsatadi [3].

"Yoshlar - kelajagimiz" dasturi aynan shu maqsadlarni amalga oshirishga qaratilgan muhim tashabbus sifatida e'tirof etiladi. Mazkur dastur yoshlarning iqtisodiy faolligini oshirish, ularning biznes tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash hamda yangi ish o'rinlarini yaratishga xizmat qiluvchi samarali mexanizm sifatida shakllandi. Dastur doirasida yosh tadbirkorlar uchun imtiyozli kreditlar ajratilishi, kasb-hunar o'rganish imkoniyatlari kengaytirilishi va startap loyihalarni qo'llab-quvvatlash tizimi joriy etilishi yoshlarning iqtisodiy mustaqilligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etmoqda. R. Xolmo'minov ta'kidlaganidek, iqtisodiy rivojlanishda inson kapitalining roli beqiyos bo'lib, ayniqsa yoshlarning bilim va tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash jamiyatning innovatsion salohiyatini oshiradi [2].

Mazkur dastur doirasida amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar yoshlarning bandligini ta'minlash bilan birga ularning ijtimoiy faolligini ham oshirishga xizmat qilmoqda. Ilmiy adabiyotlarda qayd etilishicha, yoshlar bandligini ta'minlashga qaratilgan kompleks dasturlar ijtimoiy muammolarni kamaytirish, ishsizlik darajasini pasaytirish va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda muhim rol o'ynaydi. Shu sababli "Yoshlar - kelajagimiz" dasturi nafaqat ijtimoiy loyiha, balki iqtisodiy rivojlanish mexanizmlaridan biri sifatida ham baholanadi.

Dastur doirasida amalga oshirilayotgan yana bir muhim yo'nalish yoshlarning tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish hisoblanadi. Zamonaviy iqtisodiy sharoitda yoshlarning biznes faoliyatiga jalb etilishi yangi iqtisodiy subyektlarning paydo bo'lishiga va bozor munosabatlarining yanada rivojlanishiga xizmat qiladi. Shu nuqtai nazardan, yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash nafaqat shaxsiy farovonlikni oshirish, balki milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshligini ta'minlashga ham xizmat qiladi. B. Yo'ldoshev fikricha, yoshlarning iqtisodiy faoliyatga keng jalb etilishi ularning jamiyat hayotidagi mas'uliyatini oshirib, fuqarolik pozitsiyasining mustahkamlanishiga yordam beradi.

Shuningdek, dastur yoshlarning kasbiy malakasini oshirishga ham alohida e'tibor qaratadi. Chunki zamonaviy mehnat bozori yuqori malakali va raqobatbardosh kadrlarni talab qiladi. Shu sababli yoshlarni zamonaviy kasb-hunarlariga o'qitish, ularning bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish davlat siyosatining muhim vazifalaridan biri hisoblanadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, yoshlarning malaka darajasi qanchalik yuqori bo'lsa, ularning mehnat bozoridagi raqobatbardoshligi ham shunchalik ortadi [3]. Bu esa mamlakat iqtisodiy rivojlanishining barqarorligini ta'minlashda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Bundan tashqari, "Yoshlar - kelajagimiz" dasturi yoshlarning innovatsion faoliyatini qo'llab-quvvatlashga ham qaratilgan. Innovatsion g'oyalar va startap

loyihalarni rag'batlantirish orqali yoshlarning ilmiy va texnologik salohiyatini ro'yobga chiqarish imkoniyati kengaymoqda. Zamonaviy iqtisodiyotda innovatsiyalar asosiy rivojlanish omillaridan biri hisoblanganligi sababli yoshlarning ilmiy va texnologik tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqotchilar fikricha, innovatsion faoliyatga jalb qilingan yoshlar jamiyat taraqqiyotida faol ishtirok etib, yangi iqtisodiy imkoniyatlar yaratishga xizmat qiladi [5].

Umuman olganda, "Yoshlar - kelajagimiz" dasturi yoshlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlashga qaratilgan kompleks tizim sifatida namoyon bo'lmoqda. Mazkur dastur yoshlarning iqtisodiy, ijtimoiy va ma'naviy rivojlanishiga xizmat qiluvchi muhim mexanizm bo'lib, ularning jamiyatdagi faolligini oshirishga yordam bermoqda. Shuningdek, dastur orqali yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish, bandlikni ta'minlash va innovatsion faoliyatni rag'batlantirish kabi muhim vazifalar amalga oshirilmoqda. Natijada yoshlarning jamiyatdagi o'rni mustahkamlanib, mamlakat taraqqiyotiga hissa qo'shuvchi faol ijtimoiy qatlam shakllanmoqda.

Xulosa. "Yoshlar - kelajagimiz" dasturi O'zbekiston Respublikasida yoshlarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan muhim ijtimoiy tashabbuslardan biri sifatida yoshlarning iqtisodiy va ijtimoiy faolligini oshirishda sezilarli ahamiyat kasb etmoqda. Mazkur dastur yoshlarning bandligini ta'minlash, ularni tadbirkorlik faoliyatiga jalb etish, kasbiy ko'nikmalarini rivojlantirish hamda innovatsion g'oyalarni ro'yobga chiqarish uchun zarur sharoitlarni yaratishga xizmat qilmoqda. Natijada yoshlarning jamiyatdagi o'rni mustahkamlanib, ularning mamlakat taraqqiyotidagi faol ishtiroki ta'minlanmoqda. Dastur doirasida amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar yoshlarning iqtisodiy mustaqilligini kuchaytirish bilan birga ularning ijtimoiy mas'uliyatini oshirishga ham ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Shu bilan birga, yoshlar siyosatini yanada takomillashtirish zamonaviy iqtisodiy va ijtimoiy jarayonlar talabidan kelib chiqib yangi yondashuvlarni joriy etishni talab etadi. Avvalo, yoshlarning tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini yanada kengaytirish, startup loyihalar uchun moliyaviy va institutsional yordam tizimini takomillashtirish hamda innovatsion g'oyalarni amaliyotga joriy etishga ko'maklashish muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, yoshlarning kasbiy malakasini oshirish maqsadida zamonaviy kasb-hunar ta'limi tizimini rivojlantirish, mehnat bozori talablariga mos yangi ta'lim dasturlarini ishlab chiqish va yoshlarning raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan kompleks choralarni amalga oshirish zarur. Bunda ta'lim muassasalari, davlat tashkilotlari va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish yoshlarning bandligini ta'minlashda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Bundan tashqari, yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish, ularni jamiyat hayotidagi muhim jarayonlarga keng jalb etish hamda fuqarolik mas'uliyatini shakllantirishga qaratilgan tashabbuslarni qo'llab-quvvatlash ham dolzarb vazifalardan biridir. Umuman olganda, yoshlar salohiyatidan samarali

foydalanish mamlakatning barqaror ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini ta'minlashda muhim omil bo'lib, "Yoshlar - kelajagimiz" dasturini yanada takomillashtirish orqali yoshlarning tashabbuskorligi, innovatsion fikrlashi va ijtimoiy faolligini qo'llab-quvvatlash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib qolishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Yo'ldoshev B. Yoshlar siyosati va ijtimoiy rivojlanish masalalari. – Toshkent: Fan, 2018.
2. Xolmo'minov R. O'zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya qilishda inson kapitalining o'rni. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2019.
3. Valiyev A. O'zbekistonning yoshlarga oid davlat siyosatida yoshlar bandligi masalalari. – Jizzax: ilmiy maqola.
4. Axatov S. Yoshlar siyosatida yangi tarixiy davr. – Ilmiy konferensiya materiallari.
5. Tashtanova D. O'zbekiston yoshlar siyosatining ahamiyati va natijalari. – Ilmiy tadqiqot maqolasi.
6. Hamidjon o'g'li, Q. A. MILLIY TARBIYA VA UMUMINSONIY QADRIYATLAR UYG'UNLIGI. TADQIQOTLAR, 77 (2), 141-145.
7. Hamidjon o'g'li, Q. A. (2026). O'RTA OSIYO DAVLATLARI O'RTASIDA MILLIY TARBIYA SHAKLLANISHINING METODIK ASOSLARI. TADQIQOTLAR, 77(2), 146-150.
8. Hamidjon o'g'li, Q. A. (2025). PSIXOLOGIK XIZMAT FAOLIYATINI TASHKIL ETISHDAGI DOLZAB MUAMOLAR VA ULARNING ZAMONAVIY YECHIMLARI. AMERICAN JOURNAL OF EDUCATION AND LEARNING, 3(2), 730-734.
9. Uktamov, M. M. O. (2026). TECHNOLOGIES FOR EDUCATING STUDENTS USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE. European Review of Contemporary Arts and Humanities, 2(4), 40-43.
10. Avazjon o'g'li, A. R., & qizi KHOLIKOV, K. A. O. (2026). O'ZBEKISTONDA MILLIY MAKTAB MUOMMOSI BOSQICHLARI VA UNING ZAMONAVIY YECHIMLARI. TADQIQOTLAR, 77(2), 136-140.
11. Mutalov, S. X. O. G. L., & Kamolova, A. O. Q. (2026). Bola tarbiyasida iqtisodiy va ekologik tarbiyaning ahamiyati va o'rni. Science and Education, 7(2), 255-259.
14. Abduqodirov, A. A. O. G. L., & Kamolova, A. O. Q. (2025). Muzeylarning inson ongiga ta'siri va ijtimoiy roli. Science and Education, 6(3), 191-194.
12. Nuritdinova, G. I. Q., & Kamalova, A. (2026). O'SMIR YOSHDAGI BOLALARNING IJTIMOY KOMPOTENTLIGI. Mahalliy va xalqaro konferensiyalar platformasi, (2), 27-29

13. . Ismatullayeva, S. T. Q., & Kamolova, A. O. (2026). Pedagoglarni kasbiy rivojlanishlarida nazariy va amaliyotning ahamiyati. *Science and Education*, 7(2), 540-542.
14. Yuldashev, J., & Xayrullayeva, N. J. (2026). O 'qituvchi shaxsiyati ta'lim va tarbiya samaradorligining asosiy omili. *Science and Education*, 7(4), 580-585.
15. Yo'ldashev, J., & Xoljigitov, D. (2025, November). MATEMATIKA O 'QITUVCHILARI UCHUN RAQAMLI KOMPETENSIYALARNI SHAKLLANTIRISH ZARURATI. In *Scientific practical conference* (Vol. 1, No. 1, pp. 459-462).
16. Khayrullayeva, N. N. (2024). The Influence of Persian Classical Literature on English Literature. *International Journal of Language Learning and Applied Linguistics*, 3(4), 107-111.
17. Jamolxonovna, X. N. (2025). Gender tolerantlikni rivojlantirishda etnopedagogik metodlarning ilmiy-pedagogik ahamiyati. *Fergana methodical school*, (3), 108-114.
18. Jamolxonovna, X. N. (2025, October). THEORETICAL FOUNDATIONS OF STUDYING GENDER TOLERANCE IN STUDENTS BASED ON AN ETHNOPEDAGOGICAL APPROACH. In *London International Monthly Conference on Multidisciplinary Research and Innovation (LIMCMRI)* (Vol. 2, No. 1, pp. 68-71).